

Національний
банк України

Реформа валютного регулювання

Зустріч з керівниками підприємств

Бахтарі Емал

Керівник проектів та програм
Департамент відкритих ринків
НБУ

Київ, 27 квітня 2018

Коротке резюме

Поточний стан

- **Нормативно-законодавча база:** застаріла та переобтяжена
- **Угода про асоціацію з ЄС:** Україна має адаптувати валютне законодавство до норм ЄС.

Пропонований шлях розвитку

Прийняти Закон «Про валюту», що відповідатиме нормам ЄС та встановлюватиме свободу руху капіталу

Попередній прогрес

- ✓ **Затверджено концепцію** лібералізації валютного регулювання
- ✓ **Підготовлено проект** нового закону

Мета

Всебічна підтримка проекту Закону України «Про валюту» для розгляду у першому читанні Верховною Радою України

Проблема: застаріле законодавство унеможлиблює перехід до ліберальних принципів. Вирішення: потрібен новий закон

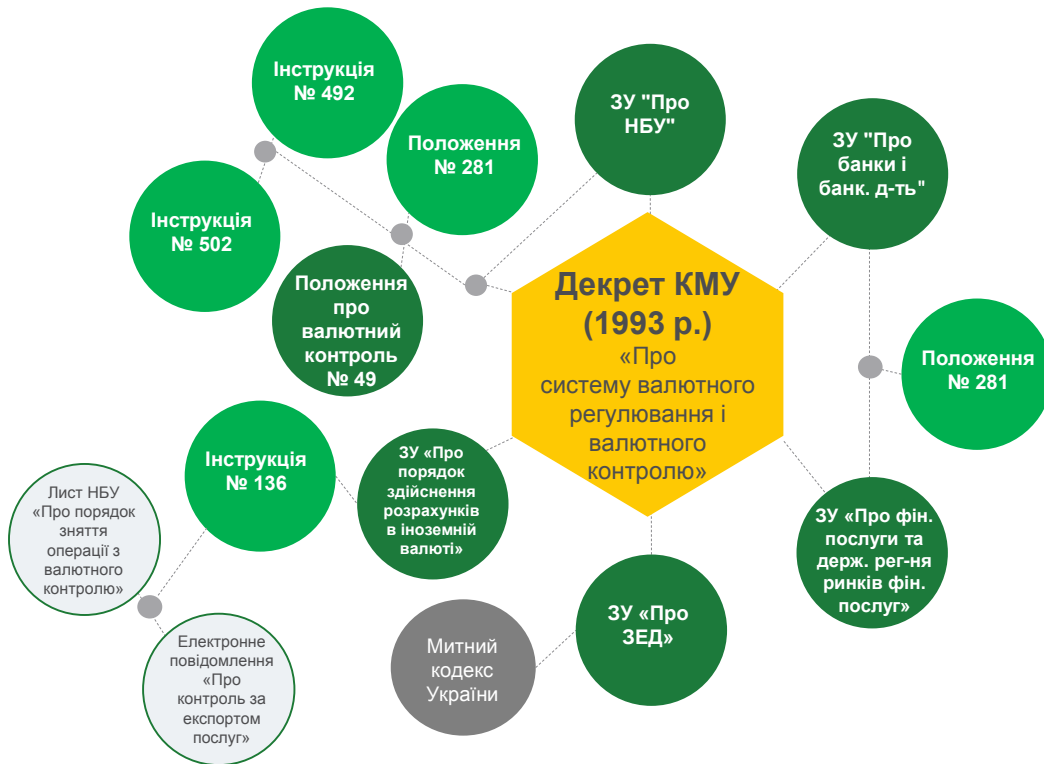
В умовах застарілого регулювання, заснованого на Декреті КМУ «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» не можливо:

- ✓ Дозволити українцям інвестувати за кордон **без** отримання індивідуальних ліцензій;
- ✓ Скасувати граничний строк розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів (**180 днів**);
- ✓ Зняти неефективний адміністративний тиск на банки та їх клієнтів;
- ✓ Зняти зайвий валютний контроль із дрібних операцій (наприклад, фінансовий моніторинг починається із **150 тис. грн.**);
- ✓ Скасувати/послабити санкції за порушення валютного регулювання (зараз **штраф 100%** від суми операції)

**Проблема: законодавство складне, запутане та суперечливе.
Вирішення: потрібен новий закон – єдиний, рамковий, простий**

СЬОГОДНІ

Заплутана «павутина» нормативного регулювання

В МАЙБУТНЬОМУ

Чітка ієрархічна система

Новації цільової ліберальної моделі валютного регулювання

Принципи	Коментар
1 Свобода проведення валютних операцій	<ul style="list-style-type: none"> • Дозволено все, що прямо не заборонено законом
2 Валютні цінності	<ul style="list-style-type: none"> • Національна валюта • Банківські метали • Іноземна валюта
3 Усі розрахунки в гривні, крім	<ul style="list-style-type: none"> • Іноземних інвестицій • Операцій небанк. установ • Банківських та фін. послуг • Інших, визначених НБУ
4 Лише два типи ліцензій	<ul style="list-style-type: none"> • Банківська (містить в собі і валютну) • Валютна – для небанківських фінансових установ
5 Валютний нагляд	<ul style="list-style-type: none"> • Органи: НБУ, ДФС • Агенти: уповноважені банки
6 Валютні обмеження короткотривалі, антикризові заходи	<ul style="list-style-type: none"> • Вводяться з урахуванням рекомендацій Ради фін. стабільності • Строк – до 6 місяців з можливістю пролонгації

Яким стане цільове валютне регулювання завдяки Закону?

ЯК Є	ЯК БУДЕ
ДОЗВОЛЕНІ ЛИШЕ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПРЯМО ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЕКРЕТОМ	ДОЗВОЛЕНІ ВСІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПРЯМО НЕ ЗАБОРОНЕНІ ЗАКОНОМ
ГЕНЕРАЛЬНІ ЛІЦЕНЗІЇ 6 ТИПІВ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЛІЦЕНЗІЙ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ОДНА ГЕНЕРАЛЬНА ЛІЦЕНЗІЯ ▪ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЛІЦЕНЗІЙ НЕМАЄ
ВСІ ОПЕРАЦІЇ ПІДПАДАЮТЬ ПІД ВАЛЮТНИЙ КОНТРОЛЬ	ВАЛЮТНИЙ НАГЛЯД ДЛЯ ОПЕРАЦІЙ НА СУМУ, ЩО ПЕРЕВИЩУЄ ПОРІГ ФІН МОНІТОРИНГУ (150 ТИС. ГРН)
ГРАНИЧНИЙ СТРОК РОЗРАХУНКІВ ЗА ОПЕРАЦІЯМИ ЗЕД (180 ДНІВ)	БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО СТРОКІВ ЗАКРИТТЯ КОНТРАКТІВ ЗЕД ЗБИРАЄТЬСЯ ДЛЯ СТАТИСТИЧНИХ ЦІЛЕЙ
РЕЄСТРАЦІЯ КРЕДИТІВ З-ЗА КОРДОНУ	ПОДАННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ СТАТИСТИЧНИХ ЦІЛЕЙ
ПРИПИНЕННЯ ЗЕД ПРИ ПОРУШЕННІ СТРОКІВ ЗАКРИТТЯ КОНТРАКТІВ	НЕМАЄ
ДЕКЛАРУВАННЯ ВАЛЮТНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗА КОРДОНОМ	НЕМАЄ

Закон «Про валюту» починає діяти: що зміниться одразу?

Інвестування за кордон в рамках лімітів не вимагає індивідуальних ліцензій

Нагляд за дотриманням лімітів замість контролю за операціями

Реєстрація кредитів від нерезидентів не потрібна

Граничний строк розрахунків за операціями ЗЕД більше 180 днів

Відмінюються валютний контроль для операцій ЗЕД нижче порогового рівня (150 тис. грн.)

Скасування санкцій у вигляді:

- Штрафу в розмірі 100% від суми операцій;
- Припинення зовн.-економ. діяльності при порушенні строків закриття контрактів.

Скасування індивідуальних ліцензій для бізнесу та звичайних громадян

Зараз індивідуальні ліцензії необхідні:

- Банкам:
  - на переказ іноземної валюти на купівлю банківських металів;
  - на вивезення валюти за кордон (спеціальний дозвіл);
  - на переказ валюти з метою придбання ОЗДП;

- Фізичним та юридичним особам:
  - вивезення/переказ валюти за кордон з України;
  - інвестиції на придбання цінних паперів, нерухомості, майнових прав та ін.;
  - надання резидентами кредитів нерезидентам за кордон;
  - використання валюти як засобу платежу на території України (НБУ буде дозволяти конкретні види операцій, а не видавати ліцензії для когось окремо);
  - ввезення-вивезення цінних паперів в Україну (хоча зараз всі транзакції здійснюються в електронному вигляді)

Завдяки скасуванню валютного нагляду для операцій на суму до 150 тис. грн. скоротиться навантаження на банки та їх клієнтів

СЬОГОДНІ

Купівля/переказ валюти
до 150 тис. грн. (в
еквіваленті) – це:

- **1 000 000** операцій в рік по системі
- **40%** від усієї кількості таких операцій
- **Всього 3%** від загальної суми таких операцій

В УМОВАХ ЗАКОНУ «ПРО ВАЛЮТУ»

Скасування валютного
нагляду для:

1 000 000
операцій в рік,

або **40%** від
кількості

Кінцева модель законодавства відповідатиме принципам ЄС

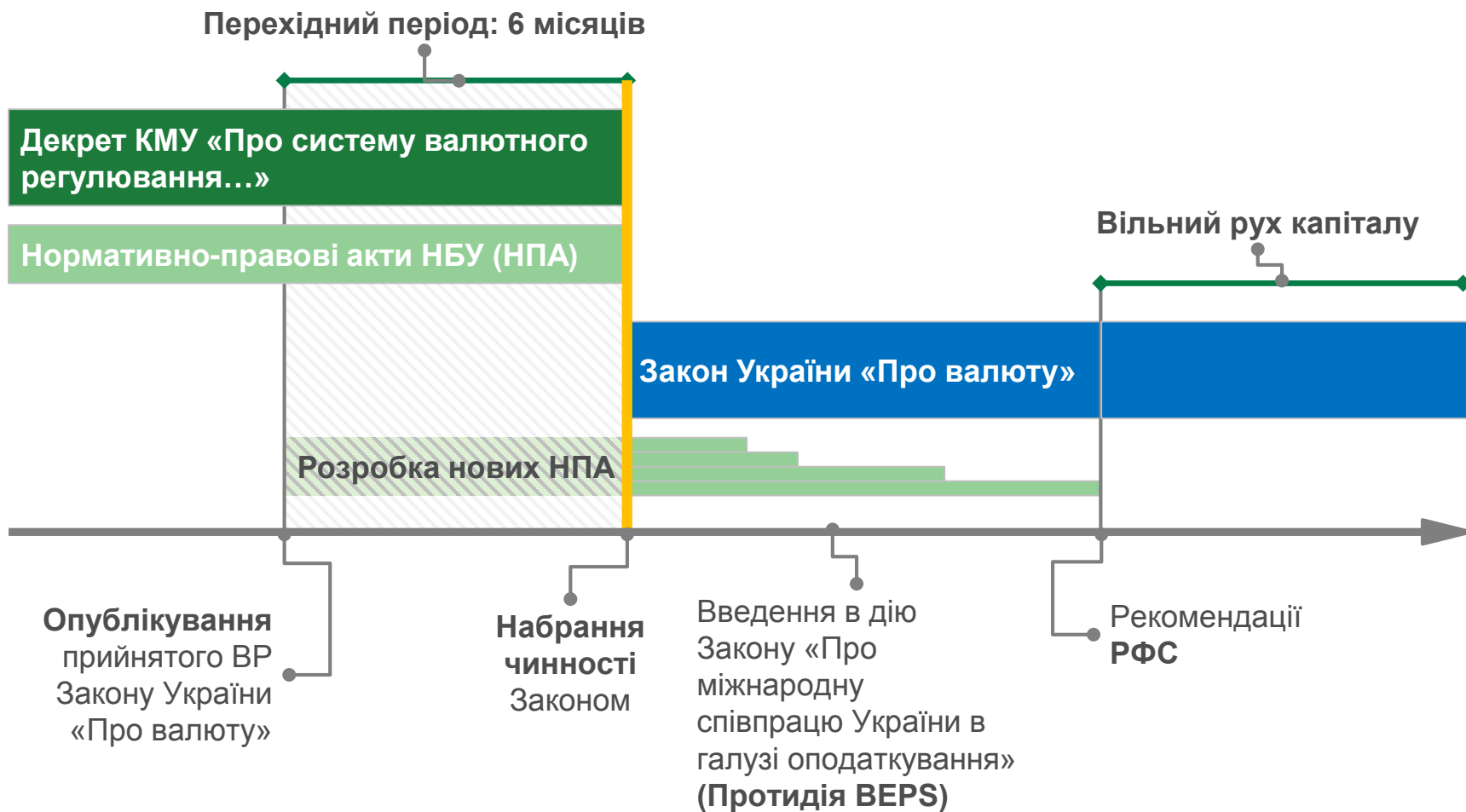
★ **Статті 144-147** Глави 7 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та ЄС, ЄСАР і їхніми державами-членами, з іншої сторони

★ Директива Рада Європейських Співтовариств 88/361 (щодо заборони обмеження руху капіталу)

★ Звіт FATF Money Laundering Through the Physical Transportation of Cash (жовтень 2015)

Завдяки імплементації цих документів Україна отримає переваги внутрішнього ринку фінансових послуг ЄС

Перехід від Декрету до нового закону

Проект Закону «Про валюту» підтриманий світовими та українськими партнерами

Міжнародний валютний фонд:

...would allow Ukraine to reap the benefits of capital flows...

Американська торгова палата:

...оптимізує процес оплати, безпосередньо в іноземній валюті, та зміцнить національну валюту.

Європейська Комісія:

...is a fair step towards the implementation of the Association Agreement...

Європейська бізнес асоціація:

...буде єдиним рамковим законом, що регулюватиме питання організації валютного регулювання.

Європейський банк реконструкції і розвитку:

...endeavor to attract foreign investments, create the right conditions for efficient allocation of capital...

Незалежна асоціація банків України:

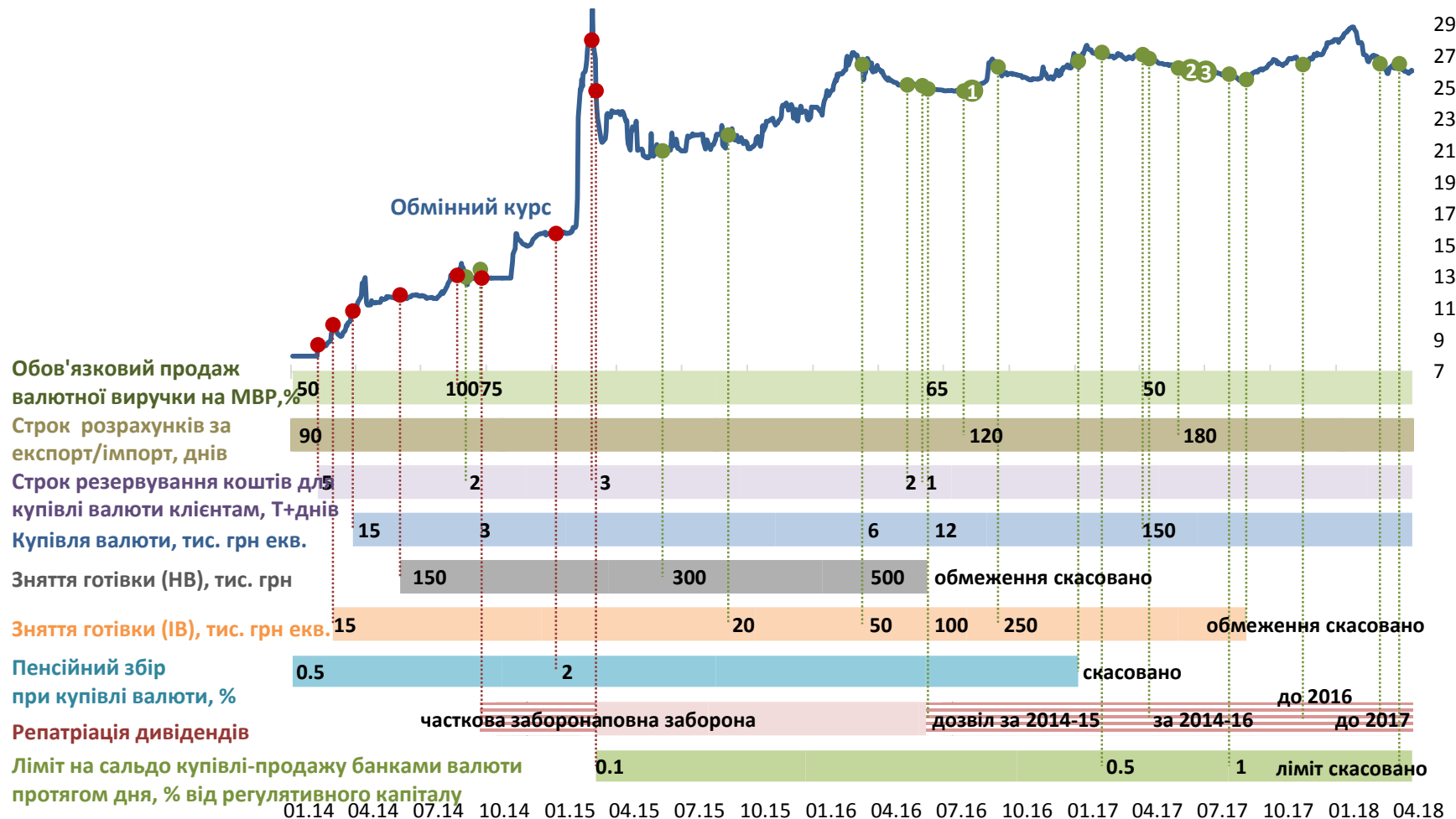
...Закладає необхідну основу для ефективної дебіюрократизації процедур валютного регулювання.

ДОДАТКИ

Поступове пом'якшення адміністративних обмежень відбувається без створення ризиків для цінової та фінансової стабільності

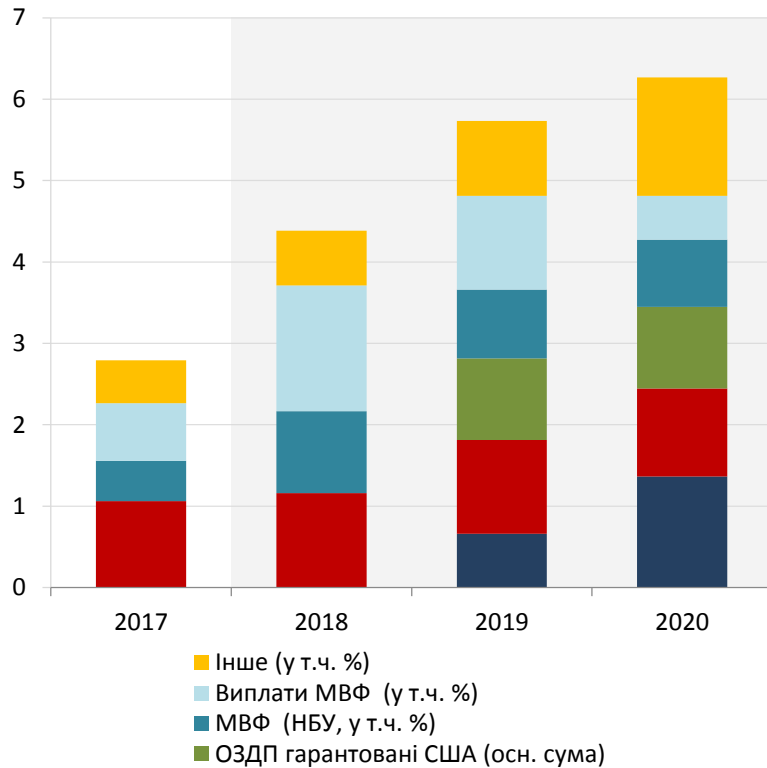
1 Скасування ідентифікації в разі купівлі валюти до 150 тис. грн екв.

2 Скасування обмеження щодо: (i) окремих операцій з повернення коштів іноземних інвесторів та (ii) переказу коштів ф.о. за кордон для неторговельних операцій. (iii) Збільшено річний ліміт інвестування за кордон з 0.6 до 2 млн дол.

3 Е-ліцензії на перерахування ф.о. валюти за кордон для окремих операцій

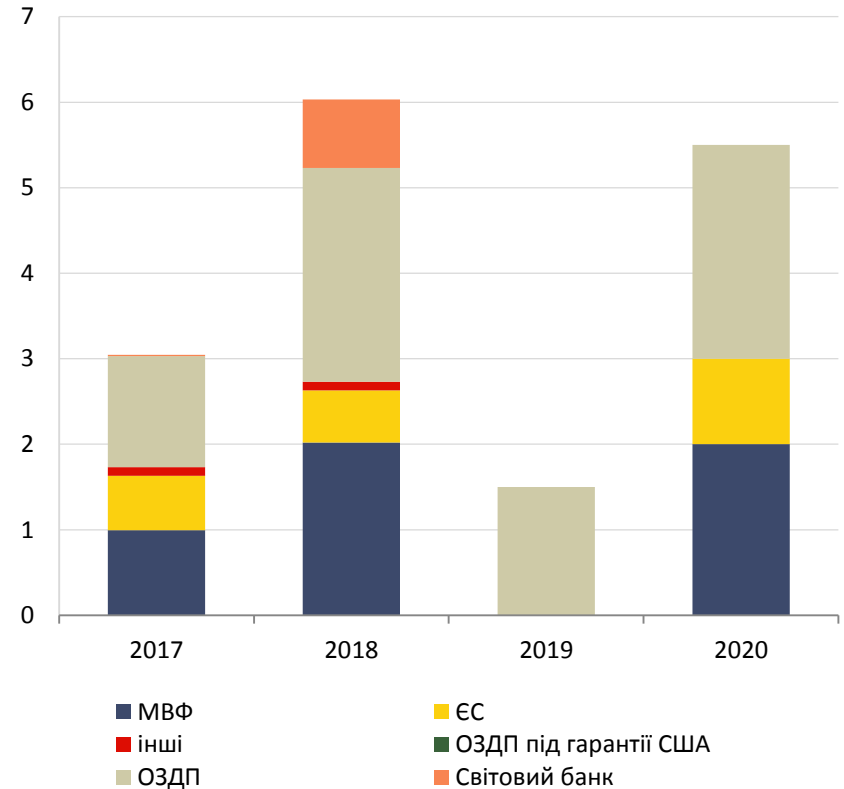
Виплати за зовнішнім державним боргом суттєво перевищуватимуть залучення державного сектору у 2019-2020 роках

Виплати за зовнішнім державним боргом, млрд дол. США

Джерело: МВФ, C-bonds, НБУ

Офіційні та ринкові залучення, млрд дол. США

Джерело: НБУ

Національний банк України

[Web](#) · [Facebook](#) · [Twitter](#) · [Flickr](#) · [Youtube](#) · [Instagram](#)